

NIEODPŁATNE USŁUGI
-POMOC PRAWNA
-PORADY OBYWATELSKIE
-MEDIACJA

**POWIAT
PSZCZYŃSKI**
przestrzeń aktywności

Nieodpłatna pomoc prawna oraz nieodpłatne poradnictwo obywatelskie dla mieszkańców powiatu.

Mieszkańcy mogą korzystać z bezpłatnych porad prawnych na terenie każdej z gmin. Organizacją tej pomocy zajmuje się powiat pszczyński.

Od 1 stycznia 2016 roku na terenie całej Polski funkcjonuje system nieodpłatnej pomocy prawnej. Jest to rezultat wejścia w życie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej przygotowanej w Ministerstwie Sprawiedliwości, zakładającej stworzenie ogólnopolskiego systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej. Ciężar organizacji punktów prawnych spoczywa na powiatach, gdyż jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

W powiecie pszczyńskim nieodpłatna pomoc prawna udzielana jest na terenie każdej gminy: w Pszczynie oraz Pawłowicach-pięć dni w tygodniu, przez cztery godziny dziennie, w Suszcu i Woli, trzy dni w tygodniu, a w Goczałkowicach-Zdroju i Kobiórze-dwa razy w tygodniu.

Czas trwania dyżuru może ulec wydłużeniu do co najmniej 5 godzin dziennie we wszystkich punktach na obszarze powiatu w przypadku, gdy liczba osób uprawnionych, którym ma zostać udzielona nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, uniemożliwia sprawne umawianie terminów wizyt w punktach na obszarze danego powiatu.

Część punktów prowadzona jest przez adwokatów i radców prawnych wskazanych przez Okręgową Radę Adwokatów oraz Radę Okręgową Izby Radców Prawnych, a część przez organizacje pozarządowe, które zajmują się udzielaniem porad prawnych (wyłonione na podstawie otwartych konkursów ofert).

Od początku 2020 roku prócz nieodpłatnej pomocy prawnej, mieszkańcy mogą korzystać także z bezpłatnych mediacji. Na terenie powiatu mediacje udzielane są we wszystkich punktach, w każdej z gmin.

Rozmieszczenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej:

Harmonogram nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego 2025.

Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywa się według kolejności zgłoszeń, po telefonicznym umówieniu terminu wizyty pod numerem (32) 44-92-378, elektronicznie pod adresem e-mail:

pomocprawna@powiat.pszczyna.pl, osobiście w Szpitalu Powiatowym w Pszczynie, ul. Antesa 11, 43-200 Pszczyna, pokój nr 1 (obok kaplicy szpitalnej) w godzinach pracy Starostwa Powiatowego w Pszczynie (pon. 7:30-17:00, wt.czw. 7:30-15:30, pt. 7:30-14:00) lub przez stronę internetową: <https://zapisy-np.ms.gov.pl/>.

Nieodpłatna pomoc prawna

Ustawa zakłada, że nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przysługują osobie uprawnionej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającą innych osób w ciągu ostatniego roku. Od 25 września 2024 r. przysługuje również sygnaliście, chcącemu dokonać zgłoszenia naruszenia prawa.

Osoba uprawniona, przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, składa pisemne oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. W przypadku sygnalistów złożenie oświadczenia nie obowiązuje.

Osoba korzystająca z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej dodatkowo składa oświadczenie o niezatrudnianiu innych osób w ciągu ostatniego roku. Oświadczenie składa się osobie udzielającej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącej nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje:

1. poinformowanie o obowiązującym stanie prawnym oraz o przysługujących prawach i obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądownoadministracyjnym,
2. wskazanie sposobu rozwiązania problemu prawnego,
3. przygotowanie projektu pisma w tych sprawach, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądownoadministracyjnym,
4. sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w różnych rodzajach postępowań,
5. nieodpłatną mediację.

Nieodpłatna pomoc prawna udzielana jest przez prawników, w tym adwokatów i radców prawnych.

Wymienione osoby udzielają również informacji na temat możliwości skorzystania z mediacji, mogą sporządzić zaproszenie do rozmów i inne pisma. Właściwe spotkanie mediacyjne prowadzi profesjonalny mediator.

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje rozpoznanie problemu i udzielenie porady dostosowanej do indywidualnej sytuacji osoby korzystającej z porady. Osoba korzystająca jest informowana o przysługujących jej prawach oraz spoczywających na niej obowiązkach.

W razie potrzeby, podczas porady może być sporządzony wspólnie z osobą zainteresowaną plan wyjścia z trudnej sytuacji oraz udzielona pomoc w jego realizacji.

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje różnorodne dziedziny, w tym między innymi kwestie zadłużenia, sprawy mieszkaniowe oraz problemy z zakresu ubezpieczeń społecznych.

W ramach poradnictwa obywatelskiego może być również świadczona nieodpłatna mediacja.

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie świadczone jest przez doradcę obywatelskiego.

Nieodpłatna mediacja

Mediacja jest metodą rozwiązywania konfliktów, której uczestnicy poszukują najlepszych dla siebie rozwiązań. Osoba prowadząca mediację wspiera strony w znalezieniu przez nie satysfakcjonującego porozumienia. Mediacja jest dobrowolna i poufna.

Mediacje prowadzi mediator, czyli osoba profesjonalnie przygotowana do rozwiązywania sporów, która jest niezależna, bezstronna wobec uczestników i neutralna wobec przedmiotu sporu.

Nieodpłatna mediacja może być prowadzona w sprawach małżeńskich, rodzinnych, sąsiedzkich, konsumenckich i innych, w tym również w sprawach toczących się już na drodze sądowej, o ile sąd nie skierował jeszcze sprawy do mediacji sądowej.

Usługa może obejmować również:

1. rozmowę informacyjną o możliwościach wykorzystania polubownych metod rozwiązywania sporów;
2. przygotowanie projektu umowy o mediacje lub wniosku o mediacje, który osoba inicjująca mediację wystosuje do drugiej strony sporu;
3. przeprowadzenie spotkania mediacyjnego;
4. zawarcie ugody;
5. udzielenie pomocy w sporządzeniu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem, który każda ze stron mediacji może złożyć do sądu.

Nieodpłatna mediacja nie może być prowadzona w sprawach formalnie skierowanych do mediacji (przez sąd albo inny organ), a także w sprawach, w których zachodzi podejrzenie przemocy w relacji stron.

Czas trwania jednego spotkania z mediatorem podczas dyżuru nie może przekroczyć 2 godzin.

W przypadku stwierdzenia, że przedstawiony przez osobę uprawnioną problem nie może być rozwiązany w całości albo w części poprzez udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej, w szczególności stwierdzenia, że problem nie ma wyłącznie charakteru prawnego, adwokat lub radca prawny informują osobę uprawnioną o możliwościach uzyskania innej stosowej pomocy w jednostkach nieodpłatnego poradnictwa, wskazanych na liście sporządzanej przez starostę.

Informacja dla osób ze znaczną niepełnosprawnością ruchową.

Osoby, które ze względu na niepełnosprawność ruchową nie są w stanie przybyć do punktu lub osoby doświadczające trudności w komunikowaniu się mogą otrzymać poradę przez telefon, Internet, poprzez zorganizowanie wizyty w miejscu zamieszkania albo w innym miejscu wyposażonym w sprzęt ułatwiający komunikację lub z dostępem do tłumacza języka migowego. Bliższe informacje pod podanym numerem do zapisów.

Osoby wyżej wymienione zobowiązane są również do złożenia pisemnego oświadczenia, że nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, uzasadnienia stwierdzającego znaczną niepełnosprawność ruchową lub trudności w komunikowaniu się oraz informację o dostępnych środkach porozumienia się na odległość. Oświadczenie, uzasadnienie i informację składa się przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej lub poradnictwa obywatelskiego – oryginał lub kopia oświadczenia powinny trafić przed udzieleniem porady drogą elektroniczną lub telefoniczną za pośrednictwem:

- faksu (32) 44-92-345, lub
- w wersji elektronicznej na adres e-mail: pomocprawna@powiat.pszczyna.pl lub
- listownie na adres Starostwo Powiatowe ul. 3 Maja 10, 43-200 Pszczyna z opisem „Nieodpłatna Pomoc Prawna”, lub
- za pośrednictwem członków rodziny albo innych osób upoważnionych przez osobę uprawnioną do Starostwa Powiatowego w Pszczynie, Punkt Obsługi Klienta (parter).

Z ważnych powodów dopuszcza się ustalenie innej kolejności udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Kobiecie, która jest w ciąży, udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywa się poza kolejnością.

Inne informacje

Porady co do zasady udzielane są podczas osobistej wizyty w punkcie.

W czasie zagrożenia epidemicznego, w okresie stanu epidemii albo stanu nadzwyczajnego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej może odbywać się za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość oraz poza lokalem punktu.

Dodatkowe informacje:

1. Regulamin zgłoszeń wizyt na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.
2. Zasady organizacji spotkania mediacyjnego.

W dniach ustawowo wolnych od pracy punkty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego będą nieczynne.

Więcej informacji na temat nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego można znaleźć na stronie <https://darmowapomocprawna.ms.gov.pl>